

PD/DD oranı bir hisse senedinin sahip olduğu özkaynaklara göre fiyatını ölçme amacıyla kullanılan bir değerlendirme oranıdır. Hisse senetlerinin ucuz ya da pahalı olduğunu anlamak için kullanılır. Genel kanı yüksek PD/DD ile işlem gören hisselerin pahalı, düşük PD/DD ile işlem gören hisselerin ucuz olduğu yönündedir ancak bu her zaman doğru değildir. PD/DD oranını hesaplamak için şirketin ana ortaklığına ait özkaynakları ve piyasa değeri kullanılır. Özkaynakları negatif olan şirketler için PD/DD oranı hesaplanmaz.

` Piyasa Değeri = Hisse Senedi Fiyatı x Ödenmiş Sermaye `

` PD/DD Oranı = Piyasa Değeri / Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar `

### PD/DD Nasıl Yorumlanmalıdır?

PD/DD oranı için ilk eşik değer her zaman 1 olarak kabul edilir. PD/DD oranı 1 olan şirket özkaynaklarıyla eşit şekilde değerlendirilmiştir. Bu rakamın altında kalan PD/DD oranları şirketin özkaynaklarından ucuz fiyatlandığını gösterir. Ancak zarar etmesi beklenen şirketlerde 1'in altında PD/DD oranı görülmesi normaldir, çünkü edilen zararlarla özkaynaklar erimeye devam edecektir. 1'in üzerindeki rakamlar şirketin özkaynaklarından daha fazlasına işlem gördüğünü gösterir ancak bu her zaman o hisse senedinin pahalı olduğunu göstermez.

PD/DD oranını anlamak için öncelikle özkaynakları anlamak gerek. Bir şirketin sahip olduğu bütün varlıklardan yükümlülükleri çıkartıldığında kalan tutar o şirketin özkaynaklarıdır. Yani şirket bugün kapatılsa ve eldeki varlıklar ile borçlar ödense elde kalacak olan tutardır. Ancak çoğu durumda varlıklar güncel değerlerinin altında bilançoda gözükmektedir, yükümlülükler mevcut değerleriyle gözükmür. Bu yüzden şirketlerin gerçekte sahip oldukları özkaynaklar genellikle bilançoda yazandan daha fazladır.

PD/DD oranı çoğu zaman aynı sektörde faaliyet gösteren şirketleri kıyaslamak için kullanılır. Bunun sebebi aynı sektörde faaliyet gösteren şirketlerin bilanço yapılarının benzer olmasıdır. Sanayi, ulaşım, haberleşme, enerji gibi yüksek sermaye ve aktif büyüklük gerektiren sektörlerle, yazılım, teknoloji, hizmet gibi sektörlerin çarpanlarını kıyaslamak doğru değildir.

### Piyasa Değeri/Defter Değeri ve Özkaynak Karlılığı İlişkisi

PD/DD oranı özkaynak karlılığıyla birlikte değerlendirildiğinde çok daha anlamlı olmaktadır. Bunun sebebi özkaynakları artırmanın yolunun kar elde etmekten geçmesidir. Elbette bedelli sermaye artırımları da şirketlerin sermayelerini artırmak için bir yoldur ancak çoğu şirket tarafından nadiren kullanılır. Özkaynak artışları şirketlerin elde ettiği ancak dağıtmadığı karlar ile sağlanır. Dağıtılmayan karlar geçmiş yıl karları ve yedek akçeler gibi kalemlerde saklanır. Temettü dağıtmayan bir şirketin özkaynaklarını artırma hızı o şirketin özkaynak karlılığıyla aynıdır. Yüksek özkaynak karlılığına sahip şirketlerin gelecek dönemde özkaynaklarını yani defter değerini hızlı artıracığı beklentisi fiyatlara yansır ve bu şirketlerde PD/DD oranı diğer şirketlere göre yüksek olur. F/K oranına kar büyümesiyle birlikte bakılması gerektiği gibi, PD/DD oranına da özkaynak büyüme hızıyla bakılması çok daha doğru sonuçlar verecektir. Düşük özvarlık karlılığına sahip ancak yüksek PD/DD oranı olan hisseler pahalı, yüksek özvarlık karlılığı ve düşük PD/DD oranına sahip şirketler ucuz kabul edilir. Bu iki oran arasında pozitif bir ilişki vardır.

Bunu daha net anlamak için aşağıdaki iki şirketin özkaynak gelişimlerine bakalım. A ve B şirketi temettü dağıtmayan 100 birim sermayeli iki şirket olsun. A şirketi %20 özkaynak karlılığına sahipken B şirketi %40

özkaynak karlılığına sahip. Eşit özkaynaklarla başladıkları ilk yıldan 3. yılın sonuna gelindiğinde B şirketinin özkaynakları A şirketine göre %59 oranında daha yüksek bir seviyeye ulaşıyor. Süre uzadıkça aradaki farkın açıldığını görebilirsiniz. Dolayısıyla daha yüksek özvarlık karlılığına sahip B şirketinin bugünkü piyasa değerinin defter değerine olan oranının A şirketinden çok daha yüksek olması oldukça normaldir.

### A Şirketi

Yıl 0: 100

Yıl 1: 120

Yıl 2: 144

Yıl 3: 172,8

### B Şirketi

Yıl 0: 100

Yıl 1: 140

Yıl 2: 196

Yıl 3: 274,4